

LÄHEDUSE PÕHIMÕTTE MÕJUST KOHALIKE OMAVALITSUSTE JÄÄTMEPOLIITIKALE

Elo Tamm
Katri Paas-Mohando
Advokaadibüroo LAWIN vandeadvokaadid

Käesoleval ajal on päevakorrale kerkinud küsimus kohalike omavalitsuste pädevusest jäätmekäitluskoha määramisel. Jäätmeseadus on selles küsimuses mitmetiõlgendatav ning see on tekitanud mitmeid kohtuvaidlusi sellise tegevuse lubatavuse osas. Üks sellistest kohtuasjadest jõudis isegi Euroopa Kohtuni, et saada selgust, kuivõrd on kohalike omavalitsuste poolt konkreetse jäätmekäitluskoha kindlaksmääramine kooskõlas Euroopa Liidu õigusest tulenevate põhimõtetega. Kuigi Euroopa Kohus on tänaseks selles küsimuses eelotsuse teinud, tekitab kohalike omavalitsuste poolt jäätmekäitluskoha määramine jätkuvalt mitmeid küsimusi ja väärarusaamu. Sellest lähtuvalt on käesolevas artiklis selgitatud, milliseid juhiseid annab Eesti jäätmekäitlussüsteemile viidatud Euroopa Kohtu eelotsus ning mida kohalikud omavalitsused tulenevalt jäätmeseadusest ja Euroopa Liidu regulatsioonidest oma jäätmekorralduses teha võivad või tegema peaksid.

Euroopa Kohtu eelotsus (C-292/12)

Kohtuvaidluse taust

Euroopa Kohtu eelotsus puudutas Sillamäe linna ja Ragn-Selli vahelist vaidlust. Ragn Sells vaidlustas Sillamäe linna jäätmeveoks korraldatud hankemenetluse hankedokumentide punkti, mille kohaselt pidi jäätmevedaja vedama segaolmejäätmed Sillamäe prügilasse, tööstuslikud ja ehitusjäätmed aga Uikala prügilasse.

Ragn-Sells leidis, et selline tingimus on õigusvastane, kuna sellega antakse nimetatud kahe prügila käitajatele Euroopa Liidu õiguse aluspõhimõtetega vastuolus olev ainuõigus. Et tegemist oli Euroopa Liidu õiguse tõlgendamist puudutava vaidlusega, pöördus asja lahendamiseks Tartu Ringkonnakohus selgituste saamiseks eelotsuse taotlusega Euroopa Kohtu poole.

2013. aasta detsembris tegi Euroopa Kohus asjas eelotsuse. Kohus keskendus oma otsuses eelkõige küsimusele, kas kohaliku omavalitsuse poolt konkreetse jäätmekäitluskoha määramine võib olla lubatav lähtudes jäätmedirektiivist tulenevast iseseisvuse ja läheduse põhimõttest. Kohus jõudis järeldusele, et eramajapidamistest kogutud olmejäätmete puhul on kohalikel omavalitustel lubatud panna jäätmevedajale kohustus vedada sellised jäätmed lähimasse sobivasse jäätmekäitluskohta, mis asub kõnealuse kohaliku omavalitsuse üksusega samas liikmesriigis.

Selleks, et mõista, miks Euroopa Kohus just sellisele järeldusele jõudis ning milliseid järeldusi selle otsuse pinnalt saab teha, tuleb avada lähemalt eelotsuse roll õigussüsteemis ning eelotsuse põhjendused.

Eelotsuse roll õigussüsteemis

Kõigepealt on asjakohane ära märkida, et Euroopa Kohtu eelotsus ei ole tavapärase siseriikliku kohtuotsusega sarnane lõplik otsus pooltevahelises vaidluses, vaid pelgalt seisukoht Euroopa Liidu õiguse tõlgendamise kohta. Euroopa Kohus ei lahenda põhikohtuasja. Seda teeb siseriiklik kohus, kes lähtub konkreetse kaasuse asjaoludest.

Eelotsuse põhjendused

Euroopa Kohus keskendus eelotsuses eelkõige küsimusele, kas konkreetse jäätmekäitluskoha määramine on vastuolus Euroopa Liidu üheks olulisemaks aluspõhimõtteks oleva kaupade vaba liikumise nõudega, kuivõrd konkreetse jäätmekäitluskoha määramine võib põhimõtteliselt takistada jäätmete piiriülest liikumist. Seepärast käsitles kohus eeltoodud küsimust lisaks jäätmedirektiivist tulenevatele põhimõtetele ka liikmeriikide vaheliste jäätmesaadetiste kontekstis.

Liikmesriikide vahelisi jäätmesaadetisi reguleerib määrus, mis lubab kaupade vaba liikumise põhimõttest kõrvale kalduda ja piiriülesed jäätmesaadetised keelata, kui jäätmete piiriülene liikumine võiks seada löögi alla Euroopa Liidu või üksiku liikmesriigi tasandil võetud meetmed läheduse, taaskasutuse eelistamise ja iseseisvuse põhimõtete rakendamiseks. Kuivõrd jäätmedirektiivist tuleneb liikmesriikidele kohustus luua kohane jäätmekäitlusvõrgustik, siis võiksid jäätmete kontrollimatud suuremahulised piiriülesed vood tekitada liikmesriikidele probleeme nende poolt loodud jäätmevõrgustiku toimimisel (nt tekitada planeerimiskursi, ala- või ülekoormust jms). Seepärast ongi Euroopa Liidu tasandil aktsepteeritud, et jäätmete puhul (eelkõige just eramajapidamistest kogutud olmejäätmete puhul) on kaupade vaba liikumise piiramine põhjendatud ning liikmesriigid võivad teatud tingimustel nõuda, et jäätmeid käideldaks lähtudes läheduse põhimõttest. Sellest tulenevalt mõõnis Euroopa Kohus, et kohalike omavalitsuste poolt eramajapidamistest kogutud olmejäätmetele konkreetse jäätmekäitluskoha kindlaksmääramine ei riku kaupade vaba liikumise printsiipi ning on seetõttu põhimõtteliselt lubatud.

Eelnev ei anna kohalikele omavalitsustele siiski piiramatut voli olmejäätmete suunamisel, sest jäätmedirektiivist tuleneb mitmeid olulisi põhimõtteid, mida jäätmete käitlemise puhul tuleb silmas pidada. Üheks oluliseks põhimõtteks on läheduse põhimõte, kuid selle põhimõtte täpne sisu ja roll teiste oluliste põhimõtete (nagu näiteks jäätmehierarhia järgimise kohustus) kontekstis vajab lähemat selgitamist.

Läheduse põhimõte tuleb avada iseseisvuse põhimõtte kontekstis

Nagu eelnevalt märgitud, tuleneb läheduse põhimõte jäätmedirektiivist (täpsemalt selle artikli 16 lõikest 3) ning see on üle võetud ka jäätmesaadusesse (§ 32). Läheduse põhimõtte kohaselt jäätmed kõrvaldatakse ja segaolmejäätmed taaskasutatakse nende tekkekohale võimalikult lähedal asuvas tehnoloogiliselt sobivas jäätmekäitluskohas, kus on tagatud inimese tervise ja keskkonna ohutus. Kuigi see säte tundub esmapilgul üsna

selge, tuleb selle sisust õigeks arusaamiseks selgitada selle sätte konteksti ja avada selles sisalduvate mõistete tähendust.

Esmalt on oluline märkida, et jäätmedirektiivi artikkel sätestab läheduse põhimõtte koos iseseisvuse põhimõttega. Seepärast ei ole läheduse põhimõtte eraldiseisev printsiip, vaid teenib läheduse põhimõttega samas jäätmedirektiivi artiklis sätestatud iseseisvuse põhimõtet ning peaks aitama viimast ellu viia.

Iseseisvuse põhimõtte kohaselt peab iga liikmesriik tagama jäätmete kõrvaldamiseks ning eramajapidamistest kogutud segaolmejäätmete puhul nende taaskasutamiseks sobivate rajatiste võrgustiku selliselt, et Euroopa Liit tervikuna ning ka iga liikmesriik individuaalselt saaks oma jäätmetega ise hakkama. Seejuures tuleks järgida ka läheduse põhimõtet, mille kohaselt jäätmete kõrvaldamine ja eramajapidamistest kogutud segaolmejäätmete puhul taaskasutamine peaks toimuma ühes lähimatest sobivatest rajatistest. See ei tähenda siiski, et liikmesriigid ei võiks teha omavahel koostööd või et iga liikmesriik peab omama täielikku taaskasutamisrajatiste valikut – jäätmeid võib suunata taaskasutamisele ka teistesse liikmesriikidesse ning sellega ei rikota iseseisvuse ega läheduse põhimõtteid. Siinkohal on asjakohane märkida, et kuigi jäätmedirektiivi eestikeelses tõlkes on läheduse põhimõtte sõnastatult selliselt nagu nõuaks see jäätmete töötlemist „lähimas sobivas rajatises“, siis direktiivi ingliskeelne versioon on nõuab seda üksnes „ühes lähimatest sobivatest rajatistest“ („*in one of the nearest appropriate installations*“).

Jäätmedirektiiv ei kirjuta riikidele ette, kuidas nad sobiva rajatiste võrgustiku üles ehitama peavad ning selles osas on liikmesriigil vabad käed. Seega võib liikmesriik sobivate jäätmete töötlemise rajatiste loomise jätta ka näiteks eraõiguslike ettevõtjate õlule, kui sel viisil on tagatud jäätmete nõuetekohane käitlemine ja ka muude jäätmedirektiivi põhimõtete (eelkõige jäätmehierarhia) järgimine. Sellist alternatiivi toetab tegelikult ka jäätmedirektiiv, mille sissejuhatavates märkustes (täpsemalt märkuses 42) on mõeldud, et majandushoovad võivad omada äärmiselt olulist rolli jäätmetekke vältimise ja jäätmekäitluse eemärkide saavutamisel ning majandushoobade edasine kasutamine võib maksimeerida keskkonnaalast kasu – selliste vahendite kasutamist asjakohasel tasandil tuleks seetõttu ergutada. Seega ei pane iseseisvuse ega läheduse põhimõtted riigile ega kohalikele omavalitsustele kohustust ise kogu jäätmekäitlusvõrgustik üles ehitada, vaid üksnes tagada, et jäätmed saaks kohaselt käideldud ning seda mõistlikult lähedal (kuigi mitte tingimata samas liikmesriigis).

Läheduse põhimõtte rakendamine ja selle seos jäätmehierarhiaga

Eelpool käsitletud Euroopa Kohtu eelotsuse kohaselt tuleb jäätmedirektiivi artiklit 16, millest tuleneb läheduse põhimõte, tõlgendada selliselt, et kohalikul omavalitsusel on lubatud panna jäätmevedajale kohustus vedada eramajapidamistest kogutud segaolmejäätmed lähimasse sobivasse jäätmekäitluskohta, mis asub selle kohaliku omavalitusega samas liikmesriigis. Et mõista, mida kohtu tõlgendus täpsemalt tähendab ja millised volitused see kohalikele omavalitsustele annab, tuleb avada mõnede oluliste mõistete sisu.

Esmalt on oluline märkida, et jäätmeseaduse seletuskirjas on selgitatud, et läheduse põhimõtet tuleb käsitleda kogu Eesti territooriumi kontekstis, kuivõrd võttes arvesse

Eesti territoriaalset väiksust, on kõik kohalikud omavalitsused üksteisele piisavalt lähedal.¹

Teiseks on oluline tähele panna, et läheduse põhimõte näeb eramajapidamistest kogutud segaolmejäätmete puhul ette läheduse nõude taaskasutamise puhul. Seega, juhul kui kohalik omavalitsus nõuab selliste jäätmete vedamist näiteks oma territooriumil asuvasse ümberlaadimisjaama, kus ei toimu taaskasutamist või kus toimub üksnes jäätmete edasiseks veoks ettevalmistamine, ei ole läheduse põhimõte asjakohane.

Eeltoodud tehnilistest nüanssidest veelgi olulisem on aga jäätmehierarhia järgimise kohustus. Jäätmedirektiivi sissejuhatavas märkuses 6 on sedastatud, et jäätmehierarhia on Euroopa jäätmepoliitika ja -seadusandluse nurgakivi. Euroopa Komisjoni juhendis jäätmedirektiivi võtmesätete tõlgendamise kohta on täiendavalt selgitatud, et liikmesriigid võivad jäätmehierarhiast kõrvale kalduda üksnes teatud jäätmevoogude puhul ja vaid juhul, kui seda õigustab olulusringi mõtteviisi (*life-cycle thinking*) järgimise vajadus (sama kinnitab ka jäätmeseaduse § 22¹ lg 2). Seejuures on rõhutatud, et jäätmehierarhia järgimise tagamise kohustus ei lasu mitte üksnes liikmesriigil, vaid ka kõigil liikmesriigi kohaliku tasandi asutustel ja reguleerijatel.² Seega peavad ka kohalikud omavalitsused jäätmekäitluse korraldamisel lähtuma eelkõige jäätmehierarhiast.

Jäätmedirektiivi artikli 4 lg 1 ja jäätmeseaduse § 22¹ lg 1 näevad ette järgmise jäätmehierarhia:

- 1) jäätmetekke vältimine
- 2) korduskasutuseks ettevalmistamine
- 3) ringlussevõtt
- 4) muu taaskasutamine nagu energiakasutus
- 5) kõrvaldamine.

Seega juhul, kui jäätmete töötlemiseks on olemas hierarhias kõrgemal asetsev alternatiiv, tuleks kohalikul omavalitsusel igal juhul eelistada sellist alternatiivi sõltumata läheduse põhimõttest. Seejuures on oluline täpselt aru saada, mida üks või teine hierarhias loetletud alternatiiv hõlmab. Selles osas võib leida põhjaliku selgituse eelpool viidatud Euroopa Komisjoni juhendist. Näiteks on selles täpsemalt selgitatud, et jäätmete ettevalmistamine taaskasutamiseks või kõrvaldamiseks (nt sellised toimingud nagu jäätmete demonteerimine, sortimine, purustamine, kokkupressimine, granuleerimine, kuivatamine, tükeldamine, konditsioneerimine, ümberpakkimine, eraldamine, segude koostamine või segamine, kui materjal või aine ei lakka selliste toimingute käigus olemast jääde) ei paigutu ühelegi jäätmehierarhia astmele ning selliseid toiminguid saab pidada üksnes mõne teatud taaskasutusliigi jaoks eelduste loomiseks.³

¹ Seda kinnitab ka Tallinna Halduskohtu 14.02.2012 lahend haldusasjas 3-11-2947, mille lk-1 4 on kohus märkinud järgmist: „JäätS §-st 32 tuleneva läheduse põhimõtte kohaselt võib eeldada, et kõik võimalikud sihtkohad Eestis täidavad läheduse põhimõtet. Jäätmeseaduse muutmise seaduse eelnõu 76 SE III seletuskiri võimaldab teha ühese järelduse, et läheduse põhimõtte all on käsitletav „käitlemine Eestis“, s.o kogu Eesti haldusterritooriumil.“

² Guidance on the interpretation of key provisions of Directive 2008/98/EC on waste, <http://ec.europa.eu/environment/waste/framework/guidance.htm>, lk. 49-50.

³ Samas, lk 33.

Eestisse on kohalike omavalitsuste initsiatiivil rajatud üle 90 jäätmejaama, ligikaudu 74 kogumispunkti ning kolm piirkondlikku ümberlaadimisjaama.⁴ Jäätmejaamade võrgustiku loomine oli üks riigi jäätmekavas 2008-2013 ette nähtud tegevusi.⁵ Jäätmejaamade ja kogumispunktide rajamise eesmärgiks oli liigiti sorteeritud jäätmete vastuvõtmine elanikelt⁶ ning tegemist ei ole ning ei saagi olla selliste käitluskohtadega kus toimuks segaolmejäätmete taaskasutamine või kõrvaldamine. Jäätmejaamades, kogumispunktides ning ümberlaadimisjaamades toimuvad jäätmete taaskasutamiseks ja kõrvaldamiseks ettevalmistavad tegevused.

Kuivõrd sellised ettevalmistavad tegevused ei kujuta endast taaskasutamist, puudub kohalikel omavalistustel õiguslik alus nõuda, et segaolmejäätmeid toimetataks lähimasse jäätmekäitluskohta (nt ümberlaadimisjaama) sedalaadi toimingute teostamiseks.

Kohalike omavalitsuste pädevuse ületamise tagajärjed

Juhul, kui kohalikud omavalitsused eeltoodud põhimõtteid ignoreerides ja seega oma pädevust ületades siiski asuvad suunama jäätmeid käitlemisele pelgalt oma äranägemisest lähtudes, on sellel mitmeid negatiivseid kõrvalmõjusid.

Võttes arvesse Eestis jäätmekäitluse hetkeolukorda, põhjustaks selline käitumine ühelt poolt jäätmekäitlusviiside ülepakkumist, mis paraku ei too hindu tarbija jaoks alla, vaid põhjustab asjatut dubleerimist ja kulude kasvu. See nähtub ilmekalt Keskkonnaministeeriumi poolt koostatud „Prügilate ja kaevandamisjäätmete hoidlate ülevaatest“, kus on märgitud järgmist:

„Kiirelt on arenenud võimalused jäätmekäitluse toomiseks (MBT). 2013. aastal (2012. aastal toimusid katsepõletused) alustas tööd Iru Jäätmepõletustehas, et energia saamise eesmärgil jäätmeid põletada. Jäätmete taaskasutuse eest (MBT või jäätmepõletustehases) makstav tasu on ligi poole väiksem jäätmete prügilasse ladestamise eest makstavast tasust ehk väravatasust (ingl. k. gate fee), mistõttu on jäätmete ladestamine prügilatesse viidud miinimumini. MBT ja jäätmepõletustehase käitlusvõimsus ületas 2013. aastal Eestis tekkiva segaolmejäätmete tekkekoguse. Majanduslike raskuste vältimiseks tuleb prügilate käitajatel leida muid alternatiivseid tegevusi..⁷

Jäätmehierarhiast tulenevalt on igal juhul tervitatav, et segaolmejäätmete prügilatesse ladestamine on langenud miinimumini ning seega segaolmejäätmete kõrvaldamise asemel toimub nende jäätmete töötlemine valdavalt kõrgemal hierarhia tasandil – st energiakasutuse vormis. Nende positiivsete arengute väljakujundamisel on olulist rolli mänginud majandushoovad. Keskkonnatasu jäätmete prügilasse ladestamise eest on alates keskkonnatasude seaduse jõustumisest 2006.aastal kasvanud tänaseks üle kolme

⁴ Hetkeolukorra kirjeldus“ - täiendavad materjal "Riigi jäätmekava 2014-2020" juurde, lk 26-27, kättesaadav: <http://www.envir.ee/1189794>.

⁵ Riigi jäätmekava 2008-2013, lk 40.

⁶ Hetkeolukorra kirjeldus“ - täiendavad materjal "Riigi jäätmekava 2014-2020" juurde, lk 26-27, kättesaadav: <http://www.envir.ee/1189794>; Ettekanne „Kohalike omavalitsuste õigusaktidest tulenevad kohustused jäätmehoolduse korraldamisel“, Peeter Eek, 6.03.2008, kättesaadav: <http://www.ejkl.ee/et/?269>

⁷ Prügilate ja kaevandamisjäätmete hoidlate ülevaade, <http://www.envir.ee/1189794>, lk 4.

korra. See on saatnud kohalikele omavalitsustele ning jäätmekäitlusettevõtetele selge signaali järgida jäätmehierarhiat.

Need arengud keskkonnakaitse vallas ning jäätmehierarhia järgimisel on toonud kaasa raskused kohalike omavalitsuste jaoks, kuna segaolmejäätmete prügilatesse ladestamise eest makstud keskkonnatasu kantakse 75% ulatuses kohaliku omavalitsuse eelarvesse ning prügilatesse ladestamise vähenemisega väheneb ka vastav tasu.

Samas ei anna sellest tingitud prügilate majandusraskused kohalikele omavalitsustele mingit alust nõuda, et nende territooriumilt kogutud segaolmejäätmed tuleks suunata kohalikesse jäätmejaamadesse või ümberlaadimisjaamadesse, kus jäätmeid kogutakse vaid edasiseks veoks ettevalmistamiseks. Sellise tegevusega sunnitaks tarbijaid põhjendamatult kinni maksma prügilate ja kohalike omavalitsuste majandusraskused, sest paratamatult seondub iga täiendava jäätmekäitluskoha kasutamisega täiendav kulu. Tarbijale lisakulude tekkimise ohule juhiti tähelepanu juba läheduse põhimõtte sisustamisel jäätmeseaduse eelnõus siis kui jäätmedirektiiv võeti Eesti õiguskorda üle. Nimelt märgiti siis, et kohaliku omavalitsuse kesksed segaolmejäätmete käitluse mudelid võivad tõsta jäätmekäitluse teenustasusid, sest regionaalsemad jäätmekäitlusrajatised on reeglina väiksemad ja sellega seoses paraku enamast ka vähem efektiivsed.⁸

Kohalike omavalitsuste poolt konkreetse jäätmekäitluskoha kindlaksmääramisega kaasneb paratamatult ka kohalike jäätmekäitlusmonopolide teke, sest juhul, kui kohalik omavalitsus määrab kindlaks konkreetse jäätmekäitluskoha, puudub teistel teenuse osutajatel võimalus selle piirkonna jäätmete käitlemise õiguse saamise nimel konkureerida. Riigikohus on hiljutises apteekide asutamispiiranguid puudutanud otsuses aga rõhutanud just konkurentsivabaduse olulisust, märkides, et konkurentsivabadus lähtub eeldusest, et konkurents tagab parima teenuse või kauba parima hinnaga.⁹ Monopolide hinnatase ei allu aga konkurentsist tingitud hinnasurvele ning viib sageli ülemääraste hindadeni. Sellele probleemile on korduvalt tähelepanu juhtinud ka Konkurentsiamet, kes on soovitanud muuta jäätmeseadust ning avada kohaliku omavalitsuse korraldatud jäätmehooldus vabale konkurentsile.¹⁰

Lisaks on oluline märkida, et mis tahes ainuõiguste andmine (nagu seda on ka konkreetse jäätmekäitluskoha määramine) riivab paratamatult teiste ettevõtjate ettevõtlusvabadust. Riigikohus märkis viidatud otsuses, et ettevõtlusvabadus kaitseb ettevõtja võimalust toimida turu tingimustes riigi põhjendamatu sekkumiseta. Seejuures on ettevõtlusvabadusest tuletatav õigus riigi sekkumisele, mh konkurentsi piiramisele, vaid juhtudel, kui mingit liiki ettevõtlusega tegelemine üksnes turu toimimise tingimustel oleks võimatu.¹¹ Jäätmekäitlusturul toimuvad arengud on aga selgelt näidanud, et turg saab tõrgeteta toimida ka riigi sekkumisteta. Seega ei oleks ainuõiguste andmine kohalike omavalitsuste poolt põhjendatud, välja arvatud juhul, kui ainuõigustega suudetakse tagada jäätmehierarhias kõrgemal seisvate käitlusviiside laialdasem rakendamine.

⁸ Jäätmeseaduse muutmise seaduse SE 76 eelnõu seletuskiri, p. 27.

⁹ Riigikohtu otsus 3-4-1-2-13, p. 105.

¹⁰ Konkurentsiameti ettepanek konkurentsiolekorra parandamiseks olmejäätmete kogumise ja veo ning käitlemise kaubaturgudel, 21.11.2012, lk. 7.

¹¹ Samas, p.112.

Kokkuvõte

Kuigi Euroopa Kohtu eelotsusest nähtuvalt võivad kohalikud omavalitsused teatud juhtudel läheduse põhimõttest tulenevalt määrata kindlaks konkreetse jäätmekäitluskoha, on lisaks teisi olulisi aspekte, mida kohalikud omavalitsused oma jäätmekäitluse korraldamisel peavad silmas pidama.

Kõigepealt on oluline, et Eesti kontekstis on läheduse põhimõte käsitletav „käitlemisena Eestis“. Samas ei ole läheduse põhimõte ainus ega ka mitte kõige olulisem jäätmekäitluse põhimõte. Jäätmedirektiivi nurgakivi on jäätmehierarhia. Juhul, kui jäätmete töötlemiseks on Eestis olemas hierarhias kõrgemal asetsev alternatiiv võrreldes kohaliku omavalitsuse poolt valitud jäätmekäitluskohaga, peab kohalik omavalitsus eelistama kõrgema jäätmehierarhiaga alternatiivi.

Eestisse viimasel ajal rajatud jäätmejaamad, kogumispunktid ja ümberlaadimisjaamad tegutsevad kogumispunktidenäna, mis planeeriti elanikelt liigiti kogutud jäätmete vastuvõtmiseks. Nende näol ei ole tegemist segaolmejäätmete taaskasutamise ega kõrvaldamisrajatistega ning seetõttu puudub õiguslik alus nõudmaks, et elanikelt kogutud segaolmejäätmed tuleks toimetada vastavasse lähimasse jäätmekäitlusk kohta (nt jäätmejaam või ümberlaadimisjaama). Samuti ei ole lubatav korraldatud jäätmeveo raames kogutud segaolmejäätmete suunamine lähimasse prügilasse, kuna Eestisse on rajatud piisavalt segaolmejäätmete taaskasutamisrajatise, mis asuvad jäätmehierarhias prügilatest kõrgemal tasemel.

Lõpetuseks on asjakohane märkida, et kohalike jäätmekäitluskohtade eelistamisega kaasneb üldjuhul paratamatult ebaefektiivsus, mille lõppastmes peavad kinni maksta selle sama kohaliku omavalitsuse elanikud kõrgemate teenustasude näol.